

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200669
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624200669.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matka C. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/X, F. a otec neuvedený, o uloženie výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Súd dočasne odníma maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky C. B., narodenej XX.XX.XXXX a dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia z v e r u j e maloleté dieťa do starostlivosti Reedukačného centra, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany.

II. Matka C. B., narodená XX.XX.XXXX je p o v i n n á odovzdať maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra, G. E. XX, XXX XX H. za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 05.02.2024 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne premiestniť maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany.

2. V podanom návrhu navrhovateľ uviedol, že maloletý A. B. je v evidencii úradu s poruchami správania od roku 2017, kedy bolo tunajšiemu úradu dňa 27.05.2017 doručené oznámenie o spáchaní priestupku maloletou osobou. Maloletý A. bol v minulosti zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. I. z dôvodu, že matka maloletého bola vo výkone trestu odňatia slobody. Prepustená bola v roku 2016. Maloletý A. B. žije v spoločnej domácnosti s matkou C. B., narodenou XX.XX.XXXX. Otec maloletého nie je uvedený v rodnom liste dieťaťa. Rodina obýva prenajatý 1-izbový byt, ktorý pozostáva z izby, ktorá slúži na spanie, kuchyne a funkčného sprchového kútu spojeného s toaletou. Byt je zariadený starším účelovým nábytkom. Mesačné náklady na bývanie predstavujú úhradu za nájomné v celkovej sume 290,00 Eur. Hygiena domácnosti je na priemernej úrovni. Matka maloletého je nezamestnaná, vykonáva aktivačnú činnosť. Z programového informačného systému úradu, programu RSD o výplate sociálnych dávok bolo zistené, že príjem do rodiny tvorí dávka v hmotnej núdzi v celkovej sume 272,00 Eur mesačne a prídavok na dieťa v celkovej sume 60,00 Eur mesačne. Maloletý A. B. navštevuje v aktuálnom školskom roku 2023/2024 9. ročník Špeciálnej základnej školy, Zvolenská cesta 2396/39 v Lučenci. Ošetrojúcou lekárkou maloletého je Mudr. B. E..

Nakoľko sa maloletý A. v minulosti opakovane dopúšťal protiprávnej činnosti, nad maloletým A. B. bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/8/2021-61 zo dňa 30.03.2021, ktorým súd nariadil výchovné opatrenie – pobyt v Reedukačnom centre Mlynky – Biele

Vody za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky najdlhšie na 6 mesiacov počnúc právoplatnosťou uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.08.2021. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12CoP/21/2021-152 zo dňa 15.07.2021 potvrdil uznesenie Okresného súdu Lučenec. Maloletý A. bol umiestnený v Reedukačnom centre Mlynky – Biele Vody od 25.08.2021 do 17.02.2022. Maloletý A. bol od návratu z reedukačného centra pravidelne monitorovaný úradom.

Dňa 30.05.2023 bolo tunajšiemu úradu doručené oznámenie o spáchaní priestupku maloletou osobou od OO PZ Lučenec č. ORPZ-LC-OPP3-468/2023-P, ktorého sa mal dopustiť maloletý A. a to tým, že rozbil vonkajšie osvetlenie zavesené na streche do baru Rio na Železničnej ulici v Lučenci, čím spôsobil škodu v hodnote 52,90 Eur.

Dňa 05.10.2023 bolo tunajšiemu úradu doručené uznesenie od OO PZ v Lučenci ČVS: ORP-575/IC-LC-2023 zo dňa 28.09.2023, v ktorom sa maloletému A. B. vznáša obvinenie za prečin výtržníctva spáchaný formou spolupáchateľstva a za prečin ublíženia na zdraví taktiež spáchaný formou spolupáchateľstva.

Dňa 08.01.2024 bolo tunajšiemu úradu doručené uznesenie od OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-560/1-VYS-LC-2023 v ktorom sa maloletému A. B. vznáša obvinenie za prečin ublíženia na zdraví spáchaného formou spolupáchateľstva a za zločin sexuálneho násillia v súbehu so zločinom vydierania a prečinom výtržníctva spáchaných formou spolupáchateľstva.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej dlhodobo vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zamerané na zmiernenie, resp. odstránenie porúch správania v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úrad v sledovanom období eviduje u maloletého A. opakovanú závažnú protiprávnu činnosť a výchovné problémy v domácom i školskom prostredí. Úrad uskutočnil posledné sociálne šetrenie v rodine maloletého A. B. dňa 10.01.2024. V čase sociálneho šetrenia sa v domácnosti nachádzala matka, maloletý A. bol v škole. Matka v čase sociálneho šetrenia uviedla, že maloletý pravidelne chodí do školy, doma sa správa dobre, ako matku ju rešpektuje, občas jej pomôže, správa sa k nej dobre, nie je agresívny ale stalo sa, že si všimla, že keď ona večer zaspí A. odíde z domácnosti a túla sa po meste, nestáva sa to často ale všimla si to a vtedy si u maloletého všimne aj že požije alkohol. G. sa snaží neustále dohovárať, aby svoje správanie prehodnotil a nerobil si problémy, podľa názoru matky si maloletý A. uvedomuje dôsledky svojho konania, ľutuje to a hanbí sa za svoje konanie. Matka nevedela uviesť s kým sa maloletý stretáva. Matka bola motivovaná aby synovi venovala zvýšený dohľad a pozornosť.

Dňa 12.01.2024 bolo tunajšiemu úradu doručené uznesenie od OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-616/1-VYS-LC-2023, v ktorom sa voči maloletému A. B. začína trestné stíhanie a súčasne vznáša obvinenie za zločin lúpeže, spáchaný formou spolupáchateľstva.

Dňa 23.01.2024 bolo na tunajší úrad doručené osobné hodnotenie na mal. A. B. od Špeciálnej základnej školy v Lučenci, ktoré je prílohou predmetného návrhu.

Dňa 23.01.2024 požiadal tunajší úrad Reedukačné centrum Čerenčany, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany o prijatie maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX do reedukačného centra, nakoľko maloletý má problémy so správaním v domácom i školskom prostredí, opakovane sa dopúšťa závažnej protiprávnej činnosti a matka výchovu maloletého v domácom prostredí nevláda. Dňa 25.01.2024 bolo úradu doručené súhlasné stanovisko Reedukačného centra Čerenčany, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany k prijatiu maloletého A. B..

3. Navrhovateľ má za to, že v domácnosti nie sú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie ochrany maloletého dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho zdravý a bezpečný vývoj. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, predovšetkým vzhľadom na nevhodné správanie maloletého a tiež nevhodné prostredie, v ktorom sa maloletý zdržiava je navrhovateľ toho názoru, že situáciu maloletého je potrebné riešiť bezodkladne, a preto sa domáha dočasnej úpravy pomerov v zmysle § 367 ods. 1,2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku nariadením neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bol mal. A. odovzdaný v zmysle § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, ul. Samuela Kollára č. 72, 979 01 Čerenčany.

4. Podľa predloženej správy Špeciálnej základnej školy v Lučenci zo dňa 22.01.2024 súd zistil, že maloletý A. je usmievavý, kamarátsky a neposedný chlapec, ale oproti 1. štvrťroku je mierne pokojnejší. V kolektíve je pomerne obľúbený, ale tým, že je hyperaktívny, má potrebu vždy niečo robiť, jeho ruky a nohy sú v neustálom pohybe, stáva sa, že niekoho sa dotkne viac ako znesie a už je konflikt. K učiteľom sa snaží byť navonok slušný. Patrí medzi priemerných žiakov v triede, najlepšie mu ide matematika, ale

záujem o učenie je sporadický, neúmyselný a vyvolaný. Často klame a vymýšľa si. Jeho pozornosť je rozptýlená, nezameraná a nestála, vnímanie je unáhlené a nepremyslené, pamäť je nepresná a úzky. Pri práci si vyžaduje neustále povzbudzovanie a utvrdzovanie správnosti či pomoc učiteľa. Domáca príprava na vyučovanie absentuje. Školskú tašku si nosí, ale učebnice si domov neberie. Na štvrtročnej pedagogickej rade mu bolo uložené pokarhanie triednym učiteľom za porušenie školského poriadku. DO školy si nosí desiatu každý deň, v školskej jedálni sa stravuje. O činnosti žiaka mimo vyučovania triedny učiteľ nie je informovaný. Spolupráca matky so školou osobne alebo telefonicky je dobrá, na predvolanie triednym učiteľom sa dostavila, všetky poplatky voči škole má uhradené. Dochádzka žiada do školy je pravidelná, celkovo má 0 vymeškaných neospravedlnených hodín.

5. Navrhovateľ k podanému návrhu pripojil tiež jednotlivé uznesenia o začatí trestného konania a o vznesení obvinenia maloletému A. B., a to:

- uznesenie OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-616/1-VYS-LC-2023 zo dňa 10.01.2024, v ktorom bolo voči maloletému A. B. vznesené obvinenie za zločin lúpeže, spáchaný formou spolupáchateľstva.
- uznesenie OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-560/1-VYS-LC-2023 zo dňa 23.12.2023 v ktorom bolo voči maloletému A. B. vznesené obvinenie za prečin ublíženia na zdraví a za zločin sexuálneho násillia v súbehu so zločinom vydierania a prečinom výtržníctva spáchaných formou spolupáchateľstva.

6. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu strán a bez nariadeného pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 367 ods. 1 až 6 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

12. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 CMP, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana

práv a právom chránených záujmov. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej. Súd zároveň poukazuje na ustanovenie § 325 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehaná a nevyhnutná.

13. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z priložených listinných dôkazov je zrejmé, že u maloletého A. B. dlhodobo pretrvávajú výchovné problémy, ktoré vyústili do závažného protispoločenského konania. Z predložených listinných dôkazov ako aj z vyjadrenia matky maloletého je zrejmé, že maloletý sa potuluje vo večerných a nočných hodinách v meste Lučenec bez dozoru dospeléj zodpovednej osoby, pričom matka napriek tomu, že o tomto správaní maloletého syna má vedomosť, nijako tomu svojim výchovným vplyvom synovi nebráni, čím výrazným spôsobom zanedbáva svoje rodičovské povinnosti. Uvedené výchovné zlyhanie matky umožnilo maloletému bez akéhokoľvek obmedzenia nadväzovať kontakty s inými osobami túlajúcimi sa v nočných hodinách v meste, spolu s ktorými sa následne maloletý dopustil závažného protispoločenského konania – trestnej činnosti. Hoci o vine maloletého ešte nebolo príslušným súdom rozhodnuté, uvedené konanie, ktoré sa maloletému kladie za vinu však jednoznačne vyplýva z predložených listinných dôkazov (viď obsah uznesenia OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-560/1-VYS-LC-2023 zo dňa 23.12.2023, časť výpovede maloletého A. B. a J. I. a obsah uznesenia OR PZ v Lučenci ČVS: ORP-616/1-VYS-LC-2023 zo dňa 10.01.2024, časť výpovede maloletého A. B.), nakoľko maloletý nezaprel spáchanie konania, ktoré sa mu kladie za vinu, naopak priebeh jednotlivých skutkov (lúpež u poškodeného K. C. L., ublíženia na zdraví a sexuálne násilie spáchané na poškodenom F. M.) podrobne pri výsluchu opísal, pričom rovnako ho opísali aj ďalší obvinení, ktorí sa dopustili uvedenej trestnej činnosti spolu s maloletým formou spolupáchateľstva.

14. Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd za preukázanú dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 CMP, nakoľko je zrejmé, že dosiaľ poskytované poradenstvo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec matke za účelom nápravy nevhodného správania sa maloletého zjavne nevedli k náprave jeho správania. Je preto potrebné pristúpiť k sanácii správania dieťaťa v zariadení na to určenom a vzhľadom na problémové správanie sa maloletého (nerešpektovanie autorít, agresivita a protispoločenské správanie sa maloletého) je potrebné tak urobiť bezodkladne. Preto súd dočasne odňal maloleté dieťa zo starostlivosti matky a nariadil jeho dočasné premiestnenie do starostlivosti Reedukačného centra, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany, v ktorom zariadení má maloleté dieťa rezervované miesto. V súlade s § 367 ods. 2 CMP súd určil, že maloleté dieťa môže v starostlivosti Reedukačného centra, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany zotrvať najdlhšie šesť mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia.

15. Keďže maloleté dieťa sa v čase rozhodovania súdu stále nachádza v starostlivosti matky, súd v zmysle ust. § 367 ods. 1 CMP rozhodol tak, že matka je povinná odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Reedukačného centra, Samuela Kollára 72, 979 01 Čerenčany, a to v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v súlade s § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

16. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, preto je potrebné konanie vo veci samej o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Preto súd na základe návrhu úradu na uloženie výchovného opatrenia vykoná potrebné dokazovanie za účelom zistenia, či pri aplikácii príslušných ustanovení zákona o rodine je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa uloženie výchovného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, a to písomne.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.